

?Com si res?

"Mentre la causa catalana s'associa a la idea de conflicte català res no es bellugarà fronteres estatals enllà"

En els països de cultura, tradició i vocació democràtica, les eleccions se situen en un context de normalitat institucional. L'electorat decideix el seu vot en funció de les preferències ideològiques, els programes electorals, les promeses de campanya i la previsió de polítiques d'aliances per tal de configurar majories parlamentàries que assegurin la governabilitat de la institució corresponent. Però, les lleialtats electorals són cada cop més fràgils i varien segons les eleccions, els candidats o el context d'un moment concret. Aquesta mobilitat s'accentua encara més en circumstàncies excepcionals com les que ara mateix vivim a Catalunya.

Mai en la nostra història no havíem tingut caps de llista tancats a les presons espanyoles o a l'exili, lluny del país. Des de l'interior dels centres penitenciaris, o des de centenars de quilòmetres de distància, participen en mítings i en conferències de premsa, fan declaracions i responen a les preguntes dels informadors. En cap altre indret de la Unió Europea, ni tan sols de l'Europa no comunitària, no ocorre res de semblant, ni de bon tros. L'electorat, doncs, no acudirà a les urnes amb la rutina habitual i la desmotivació que l'acostuma a acompanyar, perquè la situació és anormal de totes totes. Ningú no anirà a votar, doncs, com si no passés res, perquè sí que passa. Passa i molt, i allò que passa és d'una gravetat extraordinària, d'una anormalitat democràtica absoluta.

Si alguns candidats es troben privats de llibertat contra la seva voluntat, tancats de fa mesos a la presó, i se'ls ha considerat els més adequats per encapçalar les seves llistes, seran també ells els responsables d'explorar amb les altres forces les possibilitats per a qualsevol mena d'acord? Vull dir que si els possibles negociadors dels altres grups aniran a reunir-se amb ells a la presó, o els partits dels empresonats seran del parer que són bons com a reclam electoral, però no per a negociar? I, si així fos, per què no?

El pitjor que podria passar, amb uns bons resultats de l'independentisme, és que, després de diumenge vinent, tornéssim a la normalitat de la anormalitat. Els candidats tornaran a patir el suplici diari físic, psíquic i mediàtic del judici i la vida política continuarà com si res. Si actuem, fem i parlem com si res, passarà això: no res. Es discutiran majories parlamentàries i mesures concretes de govern (una carretera, dos hospitals, l'increment del 0,25%, etc.), com en qualsevol parlament normal europeu després d'uns comicis, però amb la diferència que els qui n'hauran estat els candidats principals ja no seran els qui negociaran pels passadissos del parlament espanyol amb la força dels vots obtinguts.

Quatre dels cinc partits espanyols fugen de nosaltres com de la pesta. Ells van aplicar el 155 que intervenia l'autonomia de Catalunya (PSOE-PP-Cs) i Vox els anima i condiona per tornar-hi. Els que passen per ser d'esquerres asseguruen, a crits, que no hi haurà mai un referèndum, ni mai autodeterminació, ni mai independència. Amb ells es mantenen presos i exiliats polítics, mentre, amb tota obscenitat, bloquegen el nostre esdevenidor col·lectiu com a poble i el futur personal de les persones víctimes de represàlies. Si ells, doncs, ens ho bloquegen tot, per quin motiu hauríem nosaltres de facilitar-los la feina? Masoquisme nacional, se'n diu, d'això.

Mentre la causa catalana s'associa a la idea de conflicte català res no es bellugarà fronteres estatals enllà. Però quan la intransigència involucionista espanyola dugui al bloqueig de les seves institucions i a la seva inviabilitat política, llavors estarem davant del *problema espanyol*. La dreta espanyola i anticatalana -valgui la redundància triple- no vol resoldre a les urnes, votant, la resolució del conflicte entre Espanya i Catalunya, ni tampoc l'alliberament dels presos i el retorn dels exiliats, i tampoc vol fer-ho el primer partit de l'esquerra estatal. En aquest cas, per quines

raons hauríem de fer costat a un d'ells, si cap d'ells no ens en fa a nosaltres?

La inestabilitat política no és desitjable per a cap situació democràtica, però qualificar de democràtica, com si res, la situació actual a l'estat espanyol em sembla del tot erroni. Si els nostres representants, atrets per l'esquer de frenar la dreta espanyola contra l'autodeterminació, piquen l'ham de donar suport a l'esquerra espanyola contra l'autodeterminació, res no canviarà i tot continuarà com si res. Sempre hi haurà altres causes i altres prioritats abans que les nostres causes i les nostres prioritats. Si, excepcionalment, calen vots catalans a Madrid, hi ha d'haver solucions democràtiques excepcionals per a Catalunya, perquè ens trobem en una context del tot anormal.

És a dir, urnes per a decidir el futur nacional i patriotes al carrer i a casa. Si no hi són, la nostra ingènua complicitat seria la continuïtat històrica del peix al cove, és a dir, farem el de sempre. Però, si sense els nostres vots no hi ha cap majoria possible de govern, no hi ha govern. Si sense els nostres vots no hi ha pressupostos generals de l'estat, no hi ha pressupostos. I si s'han de tornar a repetir les eleccions, es repeteixen. No som nosaltres qui ha de salvar Espanya, ni reformar-la, perquè aquesta és una missió que no ens correspon, ni mai ha correspost a un grup nacional que vulgui emancipar-se d'un estat.

Un panorama així afecta, directament, la imatge, la viabilitat i la credibilitat d'Espanya com a estat democràtic. I davant la incapacitat espanyola, de dretes i d'esquerres, per aconseguir una majora estable, a causa de la seva manca de voluntat per resoldre democràticament a les urnes el conflicte amb Catalunya, el conflicte català es converteix en el problema espanyol. Perquè serien les institucions espanyoles les que se'n veurien afectades davant d'Europa i del món. La fragilitat de l'estat començaria a preocupar primer, inquietar després i alarmar, finalment, la Unió Europea, com a nou factor potent d'inestabilitat, després del Brexit, de manera que s'acabaria, finalment, pressionant Espanya per a un acord a les urnes. Si, malgrat tot, continuem anant a Madrid com sempre, fent com si res, no passarà res i tot continuarà igual com sempre.

Fins que arribi el dia que decidim que passi i que això de la independència va de debò. I és llavors que tot canviarà i Espanya haurà de decidir, sota els ulls fets de tot Europa i el món, si vol resoldre el seu problema, el problema espanyol: la manca de qualitat de la democràcia. Perquè la inestabilitat política és conseqüència de la involució democràtica i és aquesta involució democràtica que els vots catalans han de deixar en evidència davant del món.